

Obsah

Úvodné slovo	2
Sekretariát informuje	
> Zo života sekretariátu	3
> Pozvánka Ve ká výmena skúseností 2006	4
> Od Wetenschaps Expo v Bruseli po... ..	4
> Odkiaľ získa finančné prostriedky na inos?	9
> o sa dialo, stalo sa, mohlo sa stať a nestalo	10
> Pripravujeme pre Vás	11
Zahraničie	
> Expo Science Europe so slovenskou účasťou	13
> Európske obľúbenstvo v 3. milénií	15
> Smer cesty Bratislava, Viede	16
Novinky a zaujímavosti	
> Tretí ročník Európskeho vedeckého dňa mládeže (ESDY)	17
> Výber zo 100 naj... ..	17
Zo života AMAVET klubov	
> Leto Amave ákov	19
> AMAVET na Dunajci	21
> Leto s AMAVETom	21
> S AMAVETom v Taliansku	22
> Cena primátora mesta Nitry	24
> Majstrovstvá SR v papierovom a plastovom modelárstve	25
Potrápte svoje mozgové bunky	
> Viete, že...?	26
> Sudoku	27
> Riešenie z minulého ísla	27
> Optické klamy	28

Úvodné slovo

Už sa zdalo, že leto sa s nami definitívne rozlúči, no slnečné lúče nás budú ešte nejakú tú chvíľu štekliať pod nosom.

Po dvojmesačnej pauze si máme určite o čom povedať. Účastníci amavetáckych podujatí sú plní zážitkov, o ktoré sa s vami prostredníctvom nášho mesačníka podelia.

Okrem klasických návštev rôznych historických metropol a zákutí Európy sme sa zúčastnili prestížneho podujatia ESE v španielskej Tarragone, a tí, ktorí neboli s nami, sa o tejto veľkolepnej akcii dočítajú v tomto čísle AMAVET Revue.

Jedným z dôležitých dní tohto leta bol určite aj 12. august Medzinárodný deň mládeže. Ďalším dôležitým dátumom bude 3. máj 2007, ktorý je určený ako Európsky deň vedeckej mládeže.

Mnohí z vás otvoria brány na školách a tak vytvoria nové a nové príležitosti na mládežnícke podujatia a stretnutia. Lepšie podmienky sa nám bude snažiť vytvoriť aj nová vláda, ako píše vo svojom vyhlásení. Hovorí sa tu totiž aj o vedomostnej spolupráci a o mládežníckej politike. Vláda vo svojom vyhlásení deklaruje tiež podporu neformálneho vzdelávania, participácie a informácií pre mládež, aktívneho využívania voľného času.

Tak sa snáď máme na čo tešiť... :-)

udmila Martinická
šéfredaktorka
arevue@amavet.sk

Sekretariát informuje

Zo života sekretariátu

Pripravujeme...

- Festival vedy a techniky (realizácia v novembri) už dnes upozorujeme na možnosť on-line prihlasovania vašich vedeckých projektov!! :-)

Prebieha...

- sú až o nové logo AMAVETu
- príprava publikácie k dvadsiemu výročiu svetovej mládežníckej organizácie MILSET
- priebežné kontrolovanie klubových podujatí a ich vyhodnocovanie

Máme za sebou...

- účasť na ESE 2006 v Španielsku
- realizáciu projektu: Oami mladých do duše krajín, schváleného cez program Mládež
- projekt podporený programom Mládež: Európske občianstvo v treom tisícročí
- letné tábory pre deti a mládež
- priebežné kontrolovanie klubovej dokumentácie a posielanie dotácií klubom
- prezentácia AMAVETu na Fóre pedagogiky

udmila Martinická
šéfredaktorka
arevue@amavet.sk

Sekretariát informuje

Pozvánka: Veľká výmena skúseností 2006

Vážení priatelia,

v mene organizačného štábu a občianskeho združenia Dúha Váš srdce ne pozývam na akciu Veľká výmena skúseností 2006, ktorá sa uskutoční v termíne od 20. do 22. októbra 2006 v Bratislave.

Akcia je určená pre dobrovoľníkov i profesionálov - inštruktorov a vedúcich, ktorí sa venujú výchove a zmysluplnému využívaniu voľného času detí a mládeže.

Pre účastníkov je pripravovaný bohatý program, z ktorého si môžu prostredníctvom internetovej prihlášky vybrať podľa vlastného záujmu.

Pripravujeme viac ako 100 programových aktivít - prednášok, seminárov, dielní a sprievodných akcií.

Veľká výmena skúseností je miestom, kde sa stretávajú tí, ktorí s deťmi pracujú pravidelne počas celého roka a aj tí, ktorí k nim iba občas "priučnú". To všetko bez ohľadu na farbu šatky, vierovyznania a foriem práce, z rôznych kútov Slovenska a zo zahraničia. VVS je studnicou inšpirácie, námetov, miestom debát a stretávania.

Všetky informácie nájdete na internetovej stránke: vvs.oz-duha.sk. Účastníci platia účastnícky poplatok vo výške 400,- Sk.

S pozdravom

Marek Liptovský
organizačný štáb VVS 2006

Telefón: 00421 2 6453 3763
Fax: 00421 2 6453 3762
Mobil: 00421 903 729 814
ICQ: 256-042-725
Skype: medved111
Email: vvs@oz-duha.sk
Internet: vvs.oz-duha.sk

Od Wetenschaps Expo v Bruseli po Expo Sciences Europe v Tarragone

Stretnutie mladých nadšencov vedy v novembri roku 2005 na Festivale vedy a techniky malo pre niektorých riešiť ovodstatne väčší význam ako očakávali. Už keď sa ocitli v radoch tých desiatich projektov, ktoré mali pokračovať na iné súťaže do zahraničia, začali si pomaly uvedomovať, že sa im podarilo niečo dosiahnuť a že ich cesta začala konečne ísť. To bol aj môj prípad.

Tí štvrtlivci, medzi ktorých som sa dostal aj ja, mali možnosť v dňoch od 26. do 30. Apríla byť hosťami

Sekretariát informuje

na medzinárodnom stretnutí mladých nadšencov vedy v Bruseli, nazývanom Wetenschaps Expo - Sciences. Samotná akcia v Belgicku bola pre nás nesúťažná, prezentovali sme svoje projekty záujemcom z radov domácich návštevníkov, ako aj z radov kolegov z iných krajín. Aj náš počet (asi 50 zahraničných účastníkov) nebol oproti súťaživým domácim príliš veľký.

Na cestu sme vyrazili z Bratislavy z autobusovej stanice Mlynské Nivy. Bola to priama linka, ktorej cesta trvala približne 16 hodín, o sa samozrejme odzrkadlilo na našich schopnostiach pohybu po dorazení do cieľa. Na stanici uprostred mohutných „mrakodrapov“ sme vystúpili a popri nahovnaných svaloch vyzerali niekoho, kto nás z tohto chaosu odvedie do ubytovne.

Po nejakej našej výprave, menovite vedúcu udmilú Martinickú, alej Gabrielu Kukolovú, lenky to AMAVETu, chalanov Jana Mikláša a Jakuba Žitného s projektom Pohonná látka, ktorá nesmrďí, a moju mali kosť s projektom Solárne panely, vyzdvihol Belgičan v obleku a metrom sme sa zaviezli priamo na výstavnisko, ktoré bolo dejiskom celej akcie Expo. Hne po príchode sme teda rozbalili svoje projekty, plagáty a modely, a inštalovali ich na výstavné stánky, za čo sme neskôr boli odmenení obedom. :-)

Po obede sme navštívili jednu z dominant Bruselu, Atómium. Celá stavba je úchvatná a pohyb v nej zaujme každého národného turistu. Schodiskami v tenkých trubiciach spájajúcich jednotlivé „atómy“ stavby sme sa dostali do výšky, z ktorej sme mali možnosť zhliaďnuť krásy a rozľahlosť celej metropoly. Po tom, čo naše fotoaparáty nepretržite len tak cvakali, sme sa odobrali konečne do našej ubytovne zložiť veci a na chvíľu aj unavené telá. Priestory ubytovne bohužiaľ príliš chvály nezasluhovali, ale tento nedostatok nám vrások nerobil, keďže sme tu trávili minimum času. No prival na všetky zmysly návštevníka mesta sa pre ten deň ešte nekonal, a tak sme na večer nasmerovali svoje kroky do historického centra. Architektúra, ktorú som pozoroval, strhla moju sánku – aleko nižšie ako sa patrí a zdvihlo ju až skvelé jedlo od jedného Gréka, ktorý nás presvedčil, že jeho gyros nemá konkurenciu. Po pohostení sme so spokojnými žalúdkami prešli ešte pár ulíc kami ve starého Bruselu a o hodinku už spokojne zaspávali na našej ubytovni.

Ďalšie deň sme sa trochu viac venovali samotnému vystavovaniu, od rána sme čakali na záujemcov a prezentovali im svoje výsledky projektov. Problém bol často v jazykovej bariére, keďže domáci návštevníci výstavniska ovládali väčšinou iba flámsčinu a valónsku, teda úradné jazyky podobné holandštine a francúzštine, ktoré sú prioritou, a až po nich sa učia angličtinu alebo nemčinu. Kvôli tomu sme veľa práce pri prezentáciách nemali. Tento problém s dorozumením bol častý aj mimo výstavniska. Na obed sme dostali bagety, ešte chvíľu strávili pri stánkoch a znova sme zamierili obdivovať mesto.

Cestovali sme prevažne metrom a bola to cesta veľmi zaujímavá, keďže každá stanica bola umelecky vyzdobená, či už maľbami, sochami, alebo mozaikami, a príjemne pohladila naše oči. Vystúpili sme na zastávke v centre a išli si pozrieť budovu Európskeho parlamentu. Nealeko nej sme o chvíľu vstúpili do prírodovedeckého múzea, kde boli vystavené, medzi inými, aj kostry dinosaurov v životnej veľkosti. Neskôr sme sa prešli slnečným mestom k Central parku, Justičnému a Kráľovskému palácu. Všade bolo vidieť typickú architektúru mestských domov, a to vysoké a úzke budovy nalepené tesne k sebe. Za zmienku určite stojí aj krásne Hlavné námestie, ktorému dominuje radnica, ale aj všadeprítomné výklady obchodov s okoládovými (!) fontánami.

Sekretariát informuje

Po vyerpávajúcej vychádzke s krkami boavými od neustáleho obzerania sme sa dostali do planetária, kde sme mali ve mi zaujímavú prednášku. Naš astie nie o v angli tine. Po nej sme sa vydali na ve eru v priestoroch planetária. V alšej miestnosti tejto budovy sa uskuto nil kultúrny ve er, kde sa prezentovali jednotlivé krajiny vlastným programom. Naša delegácia zožala nemalý úspech s premietnutím rozprávky *A je to!* Po predstavení sa domácej delegácie usporiadate ov zábavne uleteným tancom sme sa vybrali do našej ubytovne na erpa silu na posledný de .

Ten sme strávili poslednými prezentáciami práce a po obede aj demontážou panelov. Nasledovalo vyhodnotenie, kde sme mohli vidie úspešných mladých vedcov - Belgi anov, ktorí pocestujú prezentova svoje výherné projekty na sú aže do iných krajín tak, ako sme my boli v Bruseli, a to aj ku nám na Slovensko. Po vyhodnotení sme ešte prešli niektoré atrakcie mesta a namierili si to do reštaurácie, ktorá pohostila všetkých zahrani ných hostí. Ponúknuté nám boli jedlá z domácej kuchyne a všetci sa dobre bavili. Ke boli spokojné žalúdky, usadili sme sa aj v typickom bruselskom pube, a myslím, že nikto túto návštevu ne utuje. Neskôr sa konala ešte diskotéka, no to už sa vä šina z nás odpojila doplni zna ný deficit spánku.

alší de sme venovali nákupu suvenírov a príprave na cestu. Už sa na nás zna ne prejavovala únava a tak sme ove a astejšie mysleli na návrat domov ako na okolité zaujímavosti. Cesta spä ubehla pomerne rýchlo, povä šine spánkom a premýš aním o nových zážitkoch. Ú as na Wetenschaps Expo znamenala pre m a neoby ajné zážitky a skúsenosti, ktoré v budúcnosti ur ite využijem.

Tohtoro né ESE sa malo kona v španielskom meste Tarragona

Aké neoby ajné š astie pre m a bolo dozvedie sa novinku, že mi bude umožnené zú astni sa na medzinárodnej sú aži Expo Siences Europe (ESE). Po skúsenosti z Belgicka som ponuku s nadšením prijal a oprášil svoj projekt o Solárnych paneloch. Tohtoro né ESE sa malo kona v španielskom meste Tarragona, ktoré leží pri stredozemnom mori asi 80 kilometrov južne od Barcelony.

Naša výprava bola vedená vedúcou dvojkom, a to Gabrielou Kukolovou a vedúcim Petrom Šlosárom, ktorí mali pod drobnoh adom vystavovate ov projektov Líviu Kukurovú s projektom Kone a ich správanie, alej Mateja Duníka a Martina Šuleka obhajujúcich projekt Akustická f aša, Samuela Guotha s projektom Prírodné vedy a na koniec znova moju malí kos s projektom o solárnych paneloch a tepelných erpadlách.

Cesta sa za ala d a 15.7. 2006 ráno v Bratislave na stanici Mlynské nivy, odkia sme sa zviezli do Brna. V Brne sme prestúpili do prenajatého autobusu a cestou do Prahy sme nabrali jedného kolegu z Moravy. V eskej metropole sa naše rady obohatili o alšiu delegáciu. Ako nový cie sme si vytý ili mesto Chemnitz, kde na nás akali posledný spolucestujúci, a to delegácia z Nemecka. Ke sme nabrali po menšom nedorozumení s ur ením miesta stretnutia aj túto, najpo etnejšiu skupinu, bol už autobus ako sa patrí plný a aj hlu ný. Naša cesta sa za ala ubera na juh a vo Francúzsku sme pocítili, že leto je v plnom prúde.

Povinnú osemhodinovú prestávku sme strávili v prekrásnom meste ku Avignon, kde sme obdivovali rôznorodé historické pamiatky, ako aj umenie hercov, ktorí práve v tento de vyšli do ulíc a v rámci domáceho festivalu hrali svoje role verejne a volali údf na ve erné predstavenia. Boli sme milo prekvapení, ako bolo celé mesto s týmto zvykom zžité a aká skvelá atmosféra tam vládla.

Sekretariát informuje

Na cestu sme sa vydali opäť až večer a pokračovali až do približne druhej hodiny po polnoci, kedy sme po cca 42 hodinách cesty z Bratislavy do Tarragony po prvýkrát uvideli budovu vysokoškolského internátu s rozsiahlym areálom, ktorá nám mala byť po ďalšej týžde domovom. Ako sme neskôr zistili, internát bol umiestnený mimo mesta, uprostred priemyselného parku.

Nasledoval krátky spánok a ráno sa v jedálni, ktorá bola ako stavaná pre náhly príchod hladných obyvateľov celého internátu. Cesta spojom mestskej hromadnej dopravy, ktorý bol vylenený špeciálne pre prepravu vystavovateľov na ESE. Keď sme prvýkrát uvideli výstavnú budovu, sústava sme zistili, že je klimatizovaná (priemerná miestna teplota dosahovala výšku 38°C). Inštalovali sme naše projekty na prídelené panely pozostávajúce z troch stien, pričom boli v susedstve krajiny zámerne pomiešané, aby došlo k najrozsiahlejšiemu zoznamovaniu.

Po inštalácii nasledoval obed a slávnostné otvorenie v priestore nealeko výstaviska, ktorý bol úchvatný, a to nielen úžasným chládkom, ale aj tým, že bol vytesaný do skaly, na ktorej celé mesto Tarragona leží, a vytváral dojem veľkej jaskynnej siene. Oficiálne otvorenie prebiehalo príhovorom viacerých organizátorov, ako aj zástupcov mesta a organizácii, ktoré umožnili uskutočnenie celej výstavy.

Po ceremónii sme dostali slovo my, vystavovatelia. Denne boli prídelené v programe účasť astníkov štyri hodiny na prezentáciu projektov. V Tarragone sme mali jednu veľkú skupinu pozostávajúcu asi z 500 mladých ľudí, ktorí spolu trávili 90% času. Tým sa docielilo pomerne rýchle nadviazovanie kontaktov. V Belgicku bol rozdiel v tom, že šlo o regionálnu súťaž až so zahraničnými účastníkmi, tu sme však boli všetci na rovnakej lodi.

Druhý deň sme sa ráno navštívili archeologické múzeum a dozvedeli sa, že mesto, ktoré nás hostí, bolo za čias antiky významným strediskom rímskej ríše na pyrenejskom polostrove. Absolvovali sme odbornú prednášku, prezreli si pôvodné centrum mesta, ktoré prudko spadá ku pieskovej pláži a azúrovému moru, vydali sa na obed a znova sa vrhli do vychladeného výstavniska s cieľom obhájiť svoje projekty. Po štyroch hodinách sme už hladní vystupovali z klimatizovaného autobusu a rýchlym krokom merali vzdialenosť do jedálne. Jedlo bývalo výdatné a po celodennom programe v horúcom podnebí padlo neobyčajne dobre.

Večery sme trávili zvyčajne v areáli alebo na izbách a zoznamovali sa s ostatnými. Často sme najlepších spoločníkov objavili v radoch Slovákov a Sloveniek, ktorí mali možnosť zastúpiť sa na ESE cez inú organizáciu.

Ďalší deň, streda, prebiehala v znamení mora a námorníctva. V ranných hodinách sme absolvovali prehliadku múzea lodí, kde sme si mohli obzerať modely lodí v miniatúrach aj v živých veškosti. Boli to lode z rôznych historických období. Súčasťou prehliadky bola prednáška, kde sme sa dozvedeli, že Tarragona má významný prístav, kde môžeme nájsť jachtársku, rybársku, obchodnú aj petrochemickú sústavu. V prístave bežne kotvia aj mohutné ropné tankery. Zlatým klincom programu bola prehliadka samotného prístavu na lodi, kde sme opäť úspešne unikli horúcemu vánku. Z exkurzie sme sa vrátili na obed a absolvovali prezentáciu, po ktorej sme konečne po prvýkrát spoločne inuli na príjemnej pláži a okúsili vlny teplého Stredozemného mora.

Zobúdzanie v našej štvrti španielske ráno malo nádech okávaného zábavy, nakoľko našim programom bolo strávený celý deň v zábavnom parku nealeko Tarragony. Od rána sme behali po obrovskom komplexe, kde bol k našim službám snáď každý kolotoč aký si vieme predstaviť.

Sekretariát informuje

a tieto služby sme aj patri ne využili. Zábava to bola nekone ná a asto spojená aj s poriadnymi dávkami adrenalínu nielen na horských dráhach. Ve er, ke sa schy ovalo k odchodu, mnohí túžobne pokukovali po niektorých atrakciách, na ktoré nezvyšil as, no s hlavou plnou zážitkov sa do internátu vracali celkom spokojne.

alší de sme absolvovali poslednú exkurziu, ktorá nám odhalila tvár mesta po as rímskych ias. Obdivovali sme mocné opevnenie, priestory pevnosti a antický amfiteáter. Vnútri opevnenia sme sa prechádzali v úzkych uli kách a obzerali si historické budovy, ktoré nás dovedli ku gotickej katedrále. Všetko, o naše o i stihli zhlta , nazna ovalo dôležitost mesta a jeho silný historický význam v priebehu posledných storo í. Po prehliadke sme strávili predposledné štyri hodiny na výstavisku, asto sme sami prezerali projekty kolegov z iných krajín a fotili to najzaujímavejšie. Podve erné hodiny sme strávili znova na pláži a obdivovali pokoj a pôvab tohto stredomorského mesta. Ve er ú astníkov pobavil kultúrny program, kde všetky krajiny predviedli ukážku svojej kultúry v rôznej forme. Úspech zožala naša inscenácia príbehu Jánošíka, ktorú sa nám podarilo na cvi i .

Posledný de sa každý ešte naposledy vrátil k svojmu panelu a obhájil svoju prácu pred záujemcami, ktorí nestihli prejavi záujem skôr. ESE sa odlišovalo od výstavy v Bruseli tým, že návštevníkmi boli vä šinou kolegovia, zatia o v Bruseli svoj záujem prejavila viac verejnost než spoluvystavovatelia. Ve er sme boli svedkami oficiálneho uzavretia Expo Sience Europe, kde sme obdarovali hlavných organizátorov modranskou keramikou. Posledný ve er, ako všetky iné, sme strávili v kruhu nových priate ov. Spalo sa ve mi málo, ako napokon každú noc, ve všetci si chceli už i posledné chvíle tohto skvelého stretnutia.

Po nieko kých desiatkach minút spánku sme naložili tašky do autobusu, ktorý nás mal zavies domov spolu s eskými a nemeckými priate mi rovnakou cestou, akou sme prišli, a pokra ovali v dop aní deficitu odpo inkou na sedadlách. Zobudil nás až poh ad na roz ahlú a prekrásnu Barcelonu, kde sme strávili dve hodiny sledovaním najvýznamnejších pamiatok, ktoré si lepšie obzrieme až neskôr, v aka fotoaparátu.

Cestu nám spríjemnila aj zastávka v dovolenkovom meste ku na francúzskej riviére, ktoré

nás uchvátilo svojou atmosférou a príjemnou plážou. Obohatili sme zásobu suvenírov a pokra ovali v ceste za vlastnou poste ou, ktorú už niektorí oplakávali ako dobrého kamaráta strateného v minulosti. Vä šinu asu sme využívali na spánok a na výmenu kontaktov vnútri našej amave áckej skupinky. Stretli sme sa skvelá partia a po as celého pobytu nebola o zábavu núdza, a ke sa aj vyskytol nejaký problém, práve na nás mohli všetci vidie neustály optimizmus a dobrú náladu.

Sekretariát informuje

Príchod na Mlynské Nivy v skorých ranných hodinách dňa 25.7. bol na jednej strane šťastným, no na druhej strane rozlúčkou s novými kamarátmi, ktorá znamenala koniec série skvelých zážitkov. Zažili sme toho naozaj veľa a pri spomienke na ESE '06 sa budeme ešte dlho usmievať. Získali sme skúsenosti a znalosti, ktoré nám uľahčujú cestu životom. Každý, kto má možnosť zúčastniť sa na podobnej akcii, by nemal váhať, lebo je to zážitok, ktorý sa nedá vyvážiť zlatom.

Michal Šujan
Účastník Festivalu vedy a techniky 05
Wetenschaps Expo 06
ESE 06

Odkiaľ získa finančné prostriedky na
inováciu

**každý iný
všetci rovní**

sme aj v roku 2006

Kampaň „Každý iný, všetci rovní“ vyhlásilo Ministerstvo školstva SR za cieľom zvýšenia záujmu a tolerancie mládežníckych organizácií a mladých ľudí k rôznorodosti, propagovania princípu aktívneho demokratického občianstva a participácie mladých ľudí na živote spoločnosti. Dôležité je zdôraznenie myšlienky demokracie, rovnoprávnosti, vzájomného porozumenia, tolerancie a priateľstva v povedomí verejnosti a nadobudnutie kompetencií a zručností k aktívnej obrane ľudských, občianskych a sociálnych práv a slobôd, posilnenie zručností komunikácie a riešenia problémov mierovou cestou. Žiadaným výsledkom aktivít v rámci kampane má byť aj zvýšenie povedomia verejnosti k potrebe neformálneho a interkultúrneho vzdelávania a prepojenie formálneho a neformálneho vzdelávania v rámci tém kampane.

O dotáciu môžu žiadať mimovládne organizácie, školy i obce aj fyzické osoby. Dotácia bude poskytnutá na projekty zamerané na podporu rôznorodosti, dodržiavanie ľudských práv a šírenia informácií o nich, participácie a sociálnej súdržnosti. Pre aktivity predkladané k 18.9. 2006 platí realizačný termín 1.11. - 31.12. 2006.

Viac informácií ako i formuláre žiadostí nájdete na stránke MŠSR v sekcii Odbor detí a mládeže.

(LM)

Sekretariát informuje

o sa dialo, stalo sa, mohlo sa stať a nestalo 17. - 28. augusta 2006

17. august, štvrtok ako vyarovaný a ja som vôbec nemala pocit, že bude o nie o zaujímavejší, ako iné rovné štvrtky tohto leta. V pohode som ráno vstala, vlastne nie až tak v pohode, pretože som liezla z postele s pocitom, že si viem predstaviť naše spolužitie v pohode ďalšie tri hodiny. Ale vstala som! Zbalila som si veci, o mi zabralo skoro celé doobedie, ve odchádzame na 11 dní! S trochou šastia a mojej šikovnosti som bola na poludnie konečne na sekretariáte AMAVETu.

Tak sme vyrazili. Ja a ďalších asi 25 ľudí sediacich za mnou v autobuse. Cestou prišli niekto k pocitu, že tam snáani neprídeme. Nie je mi jasné, i k nemu prišli, keď sme stáli v zápche na D1 a vodi nám dokazoval svoje kvality šoférovania mimo volantu, alebo keď videli polorozobraný autobus na benzínke. Napriek ich neveriacim pohľadom sme šťastne dorazili okolo desiatej do nášho hotela. Všetci unavení a hladní sme sa len ubytovali, napapali a padli do postelí.

V piatok ráno som si pocit spolupatričnosti osvojila aj s cudzou posteoú v mojej hotelovej izbe. Krásne sa na m a usmievala, ale musela som ju sklamať, vstávať bolo treba. Tak teda šup-šup na raňajky. Po raňajkách dorazila posledná skupina, ktorá musela cestovať vlakom, pretože do Bratislavy ich lietadlo prinieslo až neskoro vo štvrtok v noci. A zrazu sme všetci vedeli, že je to tu. Začína nám „exchange“. Španielska skupina sa išla najesť, aby na začiatok programu prišli s plnými žalúdkami. Ostatní (esi, Bulhari, Belgičania a my, Slováci, ako organizačný tím) sme sa pochtivo pripravovali na program. Keď sa zostava naplnila, začali sa zoznamovacie hry, počas ktorých sa Poprad, ako prvé z miest konania našej výmeny, naplnil smiechom.

Ako ste iste pochopili, diala sa medzinárodná výmena. A o sa dialo počas nej by ste museli zažiť na vlastnej koži. Ja poviem už len to najzaujímavejšie z toho o sa stalo, počas tohto nezabudnuteľného pobytu na dvoch krásnych miestach Slovenska - v Poprade a v Bratislave, kam sme sa presunuli v stredu.

Stalo sa to, o sa stáva bežne, keď sa stretnú mladí ľudia a na prvý pohľad je vám jasné, že si budete perfektne rozumieť. V sobotu sa teda stala jedna perfektná diskotéka, na ktorej sa všetci bavili ako sa patrí na poriadnu párty. Stalo sa, že sme išli na výlet do Vysokých Tatier, odkiaľ si všetci odniesli fotky, kde sa belgickí ústastníci zamilovali do langošov a Španieli do našich štítov. Kde sa ozýval smiech a každý zvolil tempo, aké mu vyhovovalo. Slováci oplakali vykosené stasti Tatier a zahraniční sa nestali ľudia, pretože sme ich v tom, ale sme im celú záležitosť okolo našich Tatier objasnili. Jeden deň sme v rámci cesty do Liptovského Mikuláša hodili kukaj do

Sekretariát informuje

Demänovskej jaskyne slobody, ktorá tiež, okrem „kvapiek potu od tepla“ zožala úspech u našich ústastníkov. Jedným z tých najväčších zážitkov bolo istotne splavovanie Dunajca a následný obed zo Slovenských špecialít na miestnom salaši. Všetci ochutnali aj pravé slovenské syry a korbáčiky z ovčieho syra a nakúpili si aj vlastné zásoby, o čom sa podľa mojej mienky mohli niekto kľučkovo vyvarovať, vzhľadom na odlišnú kultúru ich trávacieho systému. Našastie všetko dobre dopadlo a veľa o i pre slovenský ovčie syrim ostali aj na druhý deň neovplyvnené rôznymi problémami. V Bratislave sme si tiež užili novejšieho života, v centre alebo neďaleko hotela na karaoke, kde sa všetci vybláznilia a vyspievali koľko koľko sa im páčilo a hrdlo dovolilo. Bratislava nám ponúkala veľa možností, ale nedostatok času nám nedovolil využiť obrovské percento z nich. Neplakali sme preto, naopak užívali sme si všetky spoločné chvíle naplno.

Okrem zábavy však výmeny prinášajú aj prácu a nie je jej málo. Ústastníci sa tvrdo nadreli na workshopoch, pracovali na sebe a svojich úlohách, ktoré mali zadané. Okrem workshopov bežali aj diskusie a verejné národné prezentácie jednotlivých krajín, kde sme sa aj pomocou videa dozvedeli o to o krajinách našich partnerov.

o sa mohlo stať a nestalo sa, tak toho je mnoho. Napríklad si niekto mohol zlomiť nohu, alebo rozbiť hlavu. Alebo mohol niekto znuzene chodiť a na všetko frflať. Nestalo sa. Každý sa snažil, ako vedel, aby do projektu prispel tým najlepším. Preto všetci odchádzali domov spokojní a trošku smutní, že našich spoločných 11 dní sa skončí.

Projekt bol výborný, ale náročný. Hlavne na spánok, ktorý som si ako jednu z mála vecí za tento čas nestihla užiť.

Zdravím všetkých, nech sú teraz kdekoľvek a verím, že sa znova uvidíme!

Veronika Martinická

Pripravujeme pre Vás

AMAVET zohráva popri formálnom vzdelávaní v priebehu roka dôležitú úlohu pri formovaní mladého loveka prostredníctvom rôznych aktivít neformálneho charakteru. Naším cieľom je aktívne zapájanie mladých ľudí do procesu rozvoja vedy a techniky, a plnohodnotný rozvoj aktivít ktoré podporujú ich budúcu profesionálnu orientáciu. Dávame Vám do pozornosti niekto ko zaujímavých podujatí pre študentov Vašej školy:

● FESTIVAL VEDY A TECHNIKY

AMAVET aj tento rok realizuje počas novembrového TÝŽDŇA VEDY národnú súťaž a zároveň aj prehliadku vedecko-technických projektov a výskumných prác mladých ľudí do 20 rokov FESTIVAL VEDY A TECHNIKY, ktorý sa uskutoční v Bratislave, v priestoroch Univerzity Komenského. Realizáciou podujatia chceme vyzdvihnúť vzdelanie mladých ľudí v oblasti vedy ako cestu k vedomostiam, diskutovať o vedeckých problematikách, hľadať spojitosti medzi mladými ľuďmi a vedou, budovať občiansku spoločnosť a medzinárodnú spoluprácu. Na Festival vedy a techniky prijali pozvanie aj predstavitelia našich partnerských organizácií z Belgicka, Španielska, Českej republiky, Maďarska a Poľska, čím sa vytvárajú

Sekretariát informuje

dobré podmienky na výmenu skúseností a nadväzovanie priate stva medzi mladými u mi. Podujatie dáva mladým vedcom možnos prezentova výsledky svojej výskumnej a pozorovate skej práce verejnosti, diskutova s odborníkmi z jednotlivých vedeckých a technických disciplín.

o ponúkame ví azom: A/ ú as na národných výstavách v európskych krajinách, B/ ú as na prestížnej sú aži mladých vedcov ESI (Expo Science International) v Juhoafrickej republike, C/ ú as na svetovej sú aži INTEL ISEF (International Science and Engineering Fair) v Novom Mexiku.

Viac informácii o FESTIVALE VEDYA A TECHNIKY nájdete na www.tyzdenvedy.sk.

● JUNIOR INTERNET

Amavet pripravuje pre mladých udí do 18 rokov, ktorý sa zaujímajú o internet medzinárodnú konferenciu JUNIOR INTERNET. V sú asnosti sa internet dostáva do popredia hlavne medzi mladými u mi, je však nevyhnutné vedie s ním pracova . Konferenciou chceme oslovi všetkých mladých udí, ktorí internet používajú ako prostriedok na vyjadrenie svojich vlastných názorov. Sú to vä šinou mladí udia technicky zdatní s nadaním pre dizajn. Týmto jedine ným projektom chceme dosiahnu podporu mladých, kreatívnych udí zaujímajúcich sa o internet v Európe. Našou snahou je túto myšlienku rozšíri postupne do alších európskych krajín. 2. ro ník Junior Internetu je vyhlásený v štyroch krajinách: Slovensko, esko, Po sko, Ma arsko.

Ví azi národných kól budú pozvaní na medzinárodnú konferenciu, ktorá sa uskuto ní v Bratislave v mesiaci apríl 2007 kde predstavia svoje ví azné práce, v programe budú i tematické prednášky o Internete a diskusie. Na konferencii budú pozvané známe osobností a odborníci zo sveta Internetu.

Viac informácií o JUNIOR INTERNETE nájdete na www.juniorinternet.sk.

● CESTA ZA VEDOU A TECHNIKOU

Amavet v spolupráci s medzinárodnou organizáciou pre vo ný as, vedu a techniku MILSET napomáha k medzinárodnej výmene mladých udí s vo no asovými aktivitami v oblasti vedy, techniky a ekológie. Spolo ným cie om podujatí je neformálnym vzdelávaním poskytnú vedomosti o vedeckej a technickej kultúre na európskej úrovni, o prírode a etnografických charakteristikách európskych štátov, ich sú asnosti, histórii a úrovni vedecko-technickej kultúry. Cie om Amavetu je rozvíja tvorivé schopnosti detí a mládeže vo vo nom ase s využitím najnovších poznatkov vedy. K uvedenému cie u pomáha naša organizácia aj projektom „Cesta za vedou a technikou“, ktorého ponuku s názvom **KALENDÁR PODUJATÍ** nájdete v obálke a ktorým každoro ne oslovujeme širokú skupinu mladých udí. Viac informácií nájdete na www.amavet.sk.

Zahrani e

Expo Science Europe so slovenskou ú as ou

Európske vedecké podujatia Expo Science Europe (ESE) sú otvorené vedecké fóra určené pre mladých u d í a organizujú sa každé dva roky od roku 1996 v rôznych mestách Európy vždy v párnom roku, kedy sa nekoná Expo Science International (ESI).

Medzi ciele ESE patrí umožni mladým u om z Európy stretnú sa a podeli sa o potešenie z vedy a tak dokáza jej univerzálny charakter. Mladí u dia majú takto možnos ukáza verejnosti vedecké projekty z celej Európy zhotovené vo svojom vo nom ase.

Ú as na ESE je možnos ou vytvorenia a oživenia priestoru na vyzdvihnutie úsilia a záujmu mládeže, pedagógov a lídrov vo výskume, vede a technike. Kladie si za úlohu zlepši ich motiváciu prispievaním k ich osobnému rozvoju, nadviaza vz ahy s inými inštitúciami s rovnakými cie mi prostredníctvom rozvoja vedeckých, technických a spoločenských projektov za cie om zdie ania nápadov a vytvori podujatia v závislosti od potrieb dnešného sveta v prospech vzdelávacieho sektora, priemyslu a spoločnosti všeobecne.

Mladí slovenskí vedci sa tretí júlový týžde v španielskej Tarragone stretli s kolegami z Európy a iných kútov sveta. Hlavným dôvodom tohto stretnutia bolo prezentovanie výsledkov svojich vedeckých prác mladým u dom podobného zamerania a porovnávanie sa so svojimi rovesníkmi. Zástupcovia mladej vedeckej komunity zo Slovenska sa zúčast ujú na tomto podujatí od jeho vzniku. Projekty vo forme panelovej prezentácie predstavované slovenskými ú astníkmi sa radia, o sa týka ich kvality a obsahu, na popredné miesta. Každý projekt prezentovaný na tomto podujatí musí prejs selekciou na národnej úrovni. Na Slovensku sa výber uskuto uje na Festivale Vedy a Techniky, ktorý zabezpe uje AMAVET - Asociácia pre mládež, vedu a techniku každoro ne v novembri pri príležitosti Európskeho Týžd a vedy.

Mladí vedci zo Slovenska majú možnos prihlási svoje projekty každoro ne do konca septembra v jednej zo sedemnástich kategórií. Bližšie informácie spolu s podmienkami ú asti a tohoto ročnými termínmi môžu záujemcovia nájs na www.amavet.sk a www.tyzdenvedy.sk.

Festival vedy a techniky je šancou pre mladých nadšencov prezentova svoje práce z oblastí vedy a techniky vytvorené vo vo nom ase a ak sú porotou ohodnotené ako najlepšie, sú poslané reprezentova nielen seba, ale aj slovenských mladých vedcov na obdobných podujatiach v zahrani í, ako sú Intel ISEF, Expo Science Europe, Expo Science International a regionálne výstavy Expo Sciences.

Tento rok na ESE predviedli svoje práce piati mladí u dia z rôznych kútov Slovenska. Zaradili sa tak medzi 550 mladých vedcov z iech, Ma arska, Francúzska, Belgicka, Švaj iarska, Bulharska, Ruska, Lotyšska, Dánska, Nemecka, Malty, Portugalska, Švédsko, Grécko, Slovinsko, Taiwanu, Mexiko, USA, Namíbie, Juhoafrickej republiky, ktorá bude hosti

Expo Science International v júli budúceho roku, a samozrejme Španielska.

Španielski organizátori pripravili pre ú astníkov týžd ňový program bohatý na množstvo zaujímavých aktivít: návštevy múzeí, prehliadky technologických zariadení, vo no asové aktivity, výstavy projektov, workshopy a semináre. Ú astníci mali možnos oboznámi sa s fungovaním prístavu a zú astni sa na interaktívnej ukážke rybolovu. Mladých udí zaujala aj návšteva zábavného parku, kde si mohli vyskúša vo ný pád a overi si fyzikálne zákony v aka konkrétnym atrakciám. Sú as ou programu boli aj a športové ve ery, kde sa ú astníci mohli zapoji do medzinárodného merania síl v kolektívnych športoch a kultúrny ve er, po a ktorého mali jednotliví ú astníci za úlohu oboznámi ostatných s kultúrou svojho národa.

Výstava prebiehala v kongresovom centre mesta Tarragona pod záštitou Mestskej rady (Ajuntament de Tarragona). Výstavu slávnostne otvorili primátor mesta, zástupcovia miestnej univerzity a predseda MILSETu. O hladký priebeh sa postarali dobrovo níci z organizácie MAGMA (Associacio per promoure la recerca jove) v spolupráci s výkonnou radou MILSET Europe a dobrovo níkov z celej Európy vrátane Slovenska.

Myšlienka vzniku ESE sa zrodila po as Expo Science International, ktoré sa koná od roku 1989 v dvojro nom intervale. ESI je stretnutie rádovo viac ako tisíc mladých nadšencov z celého sveta, ktoré sa koná vždy na inom kontinente. Zástupcovia mladých vedcov z Európy sa zhodli na potrebe zintenzívnenia týchto stretnutí, a preto sa na jednotlivých kontinentoch konajú v každom párnom roku regionálne Expo Sciences.

Organizátorov ESE aj ESI každoro ne ur uje MILSET (Mouvement International pour le Loisir Scientifique et Technique) na základe sú aže, ktorá sa vyhlasuje dva roky vopred. MILSET, ako svetová organizácia, zastrešuje národné organizácie pracujúce s vedeckou mládežou a koordinuje ich innos na medzinárodnej úrovni.

V roku 2002 bol organizáciou ESE poverený AMAVET. Miestom konania bol Park kultúry a oddychu v Bratislave. Zrealizované bolo na vysokej úrovni dobrovo níkmi z mládežníckej organizácie AMAVET a považuje sa za jedno z najlepšie zvládnutých v histórii ESE. Najbližšie ESE sa uskuto ní v roku 2008 v hlavnom meste Ma arska, v Budapešti, pod vedením Kossuth klubu v spolupráci s MILSET Europe.

Slovenská ú as

- Michal Šujan (17) z Bratislavy predstavil projekt zaoberajúci sa solárnymi panelmi.
- Samuel Guoth (19) zo Spišskej novej Vsi sledoval dedí né choroby a poruchy vyskytujúce sa v jeho rodine.
- Lívia Kukurová (15) zo Spišskej novej Vsi študovala správanie koní.
- Matej Duník (19) z Považskej Bystrice a Martin Šulek (18) z Dolného Kubína prezentovali projekt Akustická f aša.

Zahrani ie

Samuel Guoth si našiel ve a kamarátov

R: Vaše prvé dojmy po návrate z Tarragony?

S: V Tarragone bolo ve mi teplo, ale napriek tomu príjemne. Je to dos ve ké mesto, ale náš astie sme mali skvelého lídra, ktorý nikdy nezablúdil. Po as podujatia som si našiel ve a kamarátov. Program, ktorý pre nás vymysleli organizátori bol zaujímavý a plný rôznych aktivít. Bol to ve mi zaujímavý týžde a ja som rád, že som sa ho mohol zú astni .

R: o vás najviac zaujalo na vedeckom fóre Expo Science Europe?

S: Najzaujímavejší bol samotný pobyt v Tarragone a program pre nás pripravený. Ako to už býva v cudzích krajinách halušky nepoznajú a tak sme spoznávali španielsku kuchy u. Zaujímavé boli i projekty z iných krajín. Jednoducho, zaujalo ma všetko.

R: Získali ste nových kamarátov z vedeckej oblasti blízkej aj vášmu prezentovanému projektu a tematike?

S: Po as ESE som sa zoznámil s mnohými mladými u mi ako som ja a našiel som si i ve a nových kamarátov. Najviac sa k môjmu projektu priblížil projekt mladého Belgi ana. Obaja mali projekt o genetike.

R: o odporú ate budúcim mladým vedcom ktorí majú záujem navštívi toto vedecké fórum v budúcnosti?

S: Odporú am im, aby sa nebáli tvori a nájs zaujímavú myšlienku ktorú majú záujem predstavi budúcej vedeckej komunite formou projektu. A ak sa dostanú do zahrani ia nech sa neboja komunikova . Dohovori sa je to naj ahšie.

udmila Martinická
Peter Šlosár

Európske ob ianstvo v 3. miléniu

Aj ke to z názvu nie je hne každému jasne, bol projekt „Európske ob ianstvo v 3. tisícro í“ jedným z tých projektov na ktoré sa len tak ahko nezabúda. Nezabudnem ani ja, ú astník Slovenskej delegácie. Celý projekt sa odohrával v kempe Baško Polje v Chorvatsku. Po as celého pobytu v kempe spolupracovali mladí udia zo 4 krajín EU - esko, Po sko, Slovensko, Ma arsko a z 2 krajín žiadajúcich o vstup do EU - Turecko a Macedónsko. V príjemnom prostredí, pod korunami stromov pri mori prezentovali mladí udia svoje názory, prínosy lenstva v EU, i prípadne o akávané problémy s lenstvom. Celé podujatie prebiehalo príjemnou až hravou formou a možno aj v aka tomu sme sa dozvedeli viacero zaujímavostí o jednotlivých krajinách, ich problémoch s EU, i k pozitívnemu vplyvu únie nielen na lenské krajiny...

Viac informácii o tomto nezabudnute nom projekte pripravíme v aľšom ísle Amavet Revue a za chví u aj na webe.

Juraj Kone ný

Smer cesty - Bratislava, Viede

V d och 1. a 2. júna 2006 sme prežili s AMAVETom dva pekné, zaujímavé a obohacujúce dni. My, štyridsa lenov aj ne lenov AMAVET klubu v Rimavskej Sobote sme sa vydali na dvojd ový výlet spolu s Mgr. Alenou Prošovskou, Dr. N. Stanovou, a Amavetom v rámci projektu „Cesty za vedou“. Výlet nám spríjemnili dve sprievodkyne po Bratislave a Viedni, ktoré nám výlet nielen organiza ne a odborne pripravili, ale aj udsky pripravili a obohatili naše vedomosti.

Od za iatku všetko klapalo - na as pristavený pekný moderný autobus, príjemný a skúsený vodi , privítanie v Bratislave, prehliadka hlavného mesta - Slavín, Bratislavský hrad (dokonca grátis vstup do muzeálnych priestorov v aka D u detí), pokochanie sa panorámou mesta, atmosférou starého mesta s jeho historickými pamiatkami, prechádzkou po nábřeží Dunaja at . Na svoje si ú astníci prišli i návštevu obchodného centra Aupark, Sadu Janka Krá a i samostatnými potulkami po meste, ktoré už dýchalo dovolenkovou atmosférou.

Pre niektorých návšteva hlavného mesta možno znamená za iatok ve kej kariéry - jednu ú astní ku kontaktovala na ulici známa modelingová agentúra a už s ou nadviazala kontakty. (V Rimavskej Sobote sa kariéra robí ažko).

Ubytovanie v Inštitúte pre verejnú správu úplne uspokojilo naše o akávania - nové, isté, útulné - o viac sme si uchodení a unavení po namáhavom dni mohli žela ? (K tomu ústretovej vrátnik, dobré ra ajky - škoda, že sme si nedali aj ve eru :-))

Druhý de nás akalo interkultúrne spoznávanie hlavného mesta Rakúska - Viede . Možno len po asie si povedalo, že nemôže by všetko ideálne, a tak sa trochu vybláznilo - bolo dos chladno a veterno, ale to vôbec nenarušilo naše plány ani o akávania. Autobusom sme urobili okruh mestom po Maria - Theresia Platz a potom sme sa vydali pešo k Rathaus, Parlament, Burgtheater, Volksgarten, komplexu Hofburg, Kohlmarkt, Am Graben, Peterskirche, Stephansdom, Staatsoper at . a prehliadku sme ukon ili v Sch nbrunne.

Stálo to za to. Hoci to bola poriadna túra a boli sme trochu unavení, nadýchali sme sa tej vznešenej cisárskej atmosféry, obdivovali nádherné majestátne pamiatky a úžasnú atmosféru mesta. Niektorí si vyskúšali i svoju nem inu. Naša sprievodky a nám stru ným, ale výstižným výkladom priblížila to najzaujímavejšie a najdôležitejšie v rámci amave áckeho projektu „cesty za vedou a technikou v Európe“.

Zo Sch nbrunnu nás odohnal dáž , a tak sme sa vydali na cestu domov. Hoci celú cestu lialo ako z krhly, náš pán vodi to opä bravúrne zvládol a bezpe ne nás dopravil domov, do Rimavskej Soboty.

Všetkým sa výlet pá il a chceme sa po akova za pekné dva dni, ktoré sme spolu prežili. Na záver chcem po akova hlavne sle ne Pribulovej za prípravu a spoluprácu pri organizovaní výletu, ktorá urobila všetko, aby sme boli spokojní. Taktiež akujeme obom sprievodkyniam a pánovi vodi ovi.

Mgr. Alena Prošovská
Rimavská Sobota

Novinky a zaujímavosti

Tretí ro ník Európskeho vedeckého d a mládeže (ESDY)

Ukážte, že veda môže by
aj zábavou!

MILSET Europe (Medzinárodné
hnutie záujmovej vedecko-
technickej inosti – Európa) na
svojej misii v propagácii vedy medzi
mladými u mi spustilo Európsky
vedecký de mládeže (ESDY) v
roku 2004. Ke že predošlé ro níky
zožali úspech, tento rok bol
odštartovaný tretí ro ník ESDY.

ESDY si dáva za cie povzbudi
mladých udí v bádani a vytváraní,
rovnako ako zvýši záujem o vedu a
jej ohodnotenie verejnos ou,
zosilni európsku identitu a
podpori spoluprácu v rámci
Európy.

Mladí udia z celej Európy sú
týmto pozvaní zú astní sa tretieho
ro níka ESDY, aby ukázali, že veda
tiež môže by zábava! Sú až o logo
a myšlienku hlavnej aktivity, ktorá
sa bude odohráva na rôznych
európskych miestach v rovnakom
ase, je vyhlásená v rámci celej
Európy.

Ako de konania bol ur ený
štvrtok, tretí máj 2007, kedy budú
mladí udia vykonáva sú ažou
vybranú aktivitu.

Využijú ju na objavovanie

základných vedeckých princípov
ukrývajúcich sa za touto aktivitou.
Aktivita sa bude odohráva v celej
Európe v centrách a kluboch
vo ného asu, na základných a
stredných školách, gymnáziách, v
domovoch...

Naša organizácia AMAVET sa s
MILSET Europe dohodla na
aktívnej spolupráci tretieho ro níka
ESDY. V najbližších d och sa o
alších podrobnostiach môžete
do íta na [http://esdy.milset-
europe.org](http://esdy.milset-europe.org) alebo nás kontaktujte
p r o s t r e d n í c t v o m
info@europe.milset.org

Peter Šlosár

Výber zo 100 naj...

...objavov a vynálezov vo
vede a technike v roku
2005

Snímky z mozgu podrobne
ukazujú Placebo efekt

Potrebujete nie o na prehlúšenie
bolesti i neprijemných pocitov?
Skúste placebo efekt. V auguste
zverejnil výskumný tím z
Michiganskej univerzity výsledky
skúmania vplyvu vsugerovaných
poznatkov na chemické interakcie v
mozgu. Jon - Kar Zubieta viedol tím
odborníkov, ktorý sa venoval
pozorovaniu placebo efektu.

Novinky a zaujímavosti

..

Dobrovo níkom vstreli do sánky so ný roztok spôsobilujú neprijemnú boles . Následne im dali alšiu injekciu, o ktorej im tvrdili, že je to nový preparát proti bolesti. Bola to však úplne neú inná látka. Po ase vyše 2/3 z nich tvrdilo, že boles opadla. PET snímky ukázali zna né rozdiely v mozgovej aktivite dobrovo níkov, ktorí uviedli, že po aplikácii „nového lieku“ boles opadla a dobrovo níkmi, ktorí ju poci ovali stále. Tí, o „lieku“ uverili, mali zvýšenú mozgovú aktivitu v oblasti mozgu zodpovednej za poci ovanie bolesti. Následne im taktiež aplikovali rádiofarmaká, ktoré ukázali zvýšenú aktivitu receptorov ovplyv ujúcich produkciu endorfínov, hormónov š astia, ktoré tiež znižujú boles . Šéf tímu, Zubieta, konštatoval, že ak veríte, že nie o bude ú inné, pozitívne myslenie ovplyvní deje vo vašom organizme a tie aktivujú mechanizmy znižovania bolesti. Existuje lineárna závislos medzi vnímaním bolesti a tvorbou látok znižujúcich ju. Pochopenie tohoto javu by malo pomôc vyvinú ú innejšie metódy znižovania a odstra ovania bolesti.

Neurológovia objavili jednotlivé bunky schopné myslie

Neurológ Koch a neurochirurg Fried z kalifornskej univerzity v Los Angeles objavili so svojim výskumným tímom mozgové bunky schopné reakcie na ur itý objekt, ur ité miesto, i ur itú osobu. Tak napríklad neurón Billa Clintona reaguje len na fotku bývalého ex-prezidenta. Na žiadnych iných prezidentov, prvé dámy, ani iných nereaguje. Takýchto neurónov je pod a tímu ove a viac. Ich existencia však nabúrava existujúce konven né pravdy - pod a nich by samostatná bunka nemala by taká „inteligentná“ a schopná takejto reakcie. Ak aj pripustíme, že jeden neurón má definovaný objekt, miesto, i osobu na ktorú reaguje a na ktorú sa viaže, ani pri nespo etnom množstve neurónov v mozgu (niektorí to pripodob ujú k hviezdám v galaxii) nie je možné pokry každú možnos usporiadania ich funk nosti. Vedci preto predpokladajú, že neuróny sú „rezervované“ pre dôležitých udí, miesta i objekty nášho života. Aj tak však každá myšlienka zanechá elektrický impulz i stopu. Koch preto tvrdí, že jedného d a bude možné sledova a analyzova myšlienky podobne ako dnes odfla okprsta.

Zo života AMAVET klubov

Leto Amave ákov

Letné prázdniny sú ako stvorené pre absolvovanie a realizáciu amave áckych podujatí. V kluboch sa nazhromaždilo množstvo zážitkov z ktorých vám niektoré prostredníctvom tohto príspevku ponúkame.

Náu ný chodník - Šomoška

Termín: 1. júla 2006

AMAVET klub . 844 Legomaster, Rimavská Sobota

Jednod ový poznávací výlet zameraný na návštevu chránenej oblasti, kde sa nachádzajú európske prírodné skvosty ako napríklad kamenné more, kamenný vodopád z bazalitu a tiež hrad Šomoška. Ú astníci získali vedomosti o jednotlivých prírodných úkazoch, o horninách, rastlinách a zvieratách, ktoré sú typické pre toto prírodné prostredie.

Letný úlet Amave ákov

Termín: 3. júla - 6. júla 2006

AMAVET klub . 873, Budimír

lenovia nášho klubu sa zú astnili letného tábora v krásnom prostredí pri Ružinskej priehrade. Po as pobytu sa venovali udovým remeslám, slneniu a kúpaniu. Deti si vyskúšali život bez rodi ov.

Letný tábor

Termín: 16. júla - 23. júla 2006

AMAVET klub . 750, Byt a

Letný tábor v Starej Turej bol zameraný na rekreáciu, oddych, pohybové aktivity, hry, sú až, na získavanie a upev ovanie vedomostí, zru ností, návykov a schopností. Zámerom bolo umožni de om a mládeži zmysluplne strávi prázdninový as, spoznáva nové miesta našej krajiny, rozvíja záujmové aktivity.

Meteoricka expedícia Perzeidy 2006

Termín: 19. júla - 31. júla 2006

AMAVET klub . 879, Košice

Úlohou podujatia bolo pozorovanie a astrofotografia meteorických rojov, Deep Sky objektov, umelých družíc a objektov slne nej sústavy, turistika a relaxácia v prírode. Získali sme množstvo údajov o meteoroch, spracovali sme astronomické fotografie a urobili zábery digitálnou technikou. Naše podujatie naplnilo cie aj v aka zdokonaleniu sa v astronomických pozorovaniach.

Výlet do Wieliczky, Krakow

Termín: 21. júla 2006

AMAVET klub . 833, Spišská Nová Ves

Výlet sme pripravili pre lenov i ne lenov klubu, ktorým sme sa pokúsili priblíži kultúrne pamiatky, ktoré sú pod ochranou UNESCO, napríklad so ná ba a Wieliczka, Krakow.

Zo života AMAVET klubov

Prednáška o živote plazov v našej prírode

Termín: 23. júla 2006

AMAVET klub ALITER 796, Liptovský Mikuláš

Aj po as leta sme pokračovali vo vzdelávaní špecifickej skupiny detí, ktoré sa zaujímajú o život plazov, čím sme prispeli k zodpovedaniu zvedavých, detských otázok a neformálnym spôsobom sme zvyšovali úroveň vzdelania mladých ľudí.

CASSOVIA CUP 2006 - svetový pohár FAI

Termín: 3. augusta - 6. augusta 2006

AMAVET klub .808, Partizánske

Náš kolektív sa zúčastnil svetového pohára kozmických modelov v kategóriách S1AB, S3A, S4A, S5BC, S6A, S7, S8E/P, S8D, S9A. Popri súťažení si deti a mládež vymenili skúsenosti zo zahraničnými účastníkmi svetového pohára kozmických modelov s cieľom dosiahnuť o najlepší výsledky.

EU v treťom tisící

Termín: 4. augusta - 13. augusta 2006

AMAVET sekretariát, Bratislava

Projekt schválený EÚ Mládež vytvoril priestor na diskusiu formou pracovných skupín na tému celoeurópskeho problému "Súhlas a vízia budúcnosti krajín v EÚ".

Cieľom bolo zasadnutie niekoľkých pracovných skupín zložených z mladých ľudí vo vekovom rozpätí 18-25 rokov, vytvorených na hodnotenie stavu vstupu respektíve nevstupu krajín do EÚ s cieľom tvorby riešenia, zadania priorit a kritérií. Podujatia sa v Chorvátsku zúčastnili mladí ľudia z Poľska, Maďarska, Turecka, Macedónska, Chorvátska a Slovenska.

HST Lab 2006

Termín: 14. augusta - 20. augusta 2006

AMAVET klub .808, Partizánske

Vzdelávacie podujatie uskutočnené v Hornonitrianskej hviezdárni, Partizánske bolo určené lenom astronomických krúžkov a vážnym záujemcom o astronómiu a fyziku. Prispeli sme k prehĺbeniu poznatkov z astronómie, fyziky a zemepisu spojené s astronomickými prednáškami, praktickým pozorovaním Slnka, planét a objektov letnej hviezdnej oblohy. Podujatie bolo obohatené zaujímavými pokusmi z fyziky, stavbou modelu kozmického teleska HST, praktickým návodom na tvorbu web stránok, prezentácie raketových modelov a ďalšími aktivitami.

Účasť na súťaži All Kits 2006

Termín: 02.09.2006

AMAVET klub 836, Nitra

Členovia nášho klubu sa zúčastnili jednodňovej súťaže v plastovom modelárstve v Banskej Bystrici.

Zo života AMAVET klubov

AMAVET na Dunajci

K tradičným podujatiam, ktoré k MDD organizuje AMAVET klub . 520 so sídlom v Dlhom nad Cirochou, patrí návšteva Pieninského národného parku. Aj tento rok sa ho lenovia podujali zorganizovať, a to hlavne pre deti z Detského domova v Hostoviciach. Plánovaný termín 3.6. 2006 bol zrušený kvôli nepriaznivému poasiu. O to krajšie však vyšlo po asie v sobotu, 24.6.2006.

Cesta autobusom ubehla rýchlo, prvou zastávkou bol ubovniansky hrad. Tu si úastníci prezreli expozíciu, ktorá odkryla mnohé zaujímavosti z našej, ale aj poskej histórie. Tu sa deti dozvedeli, aké sú si oba národy blízke, a to nielen podobnou reou, ale aj svojou históriou.

Najdôležitejšou a najo akávanejšou asou podujatia však bol splav Dunajca na pltiach. Pltníci po asplavby poskytli zaujímavý výklad a ukázali deom ve a prírodných zaujímavostí. Po as našej plavby nám zhotovili fotografiu, ktorú zakomponovali do pohadnice, ako môžete vidie na obrázku.

Po as plavby deom poriadne vytrávil, takže obed, ktorý nasledoval, padol všetkým vhod. Krásne prostredie pri Lesnici využili deti na poobed ajšiu siestu. Cesta domov už bola iba bodkou za krásne prežitým domom, na ktorý väšina detí bude dlho spomína.

Miroslav Vudmaska
AMAVET klub . 520
Dlhé nad Cirochou

Leto s AMAVETom

Ako každý rok, aj toto leto zorganizoval AMAVET klub . 520 z Dlhého nad Cirochou letný pobytový tábor na pobreží Jadranského mora v blízkosti historického mesta Trogir nealeko Splitu. Pobyt pri mori trval od 10.6. do 18.6.2006 a bol určený pre lenov AMAVET klubu ako aj pre nenov.

Cesta do Chorvátska prebiehala v napätom o akávaní, aké po asie nás aká pri mori. Po príchode do kempu sme si zložili batožinu do karavanov a tí odvážnejší sa ponáhali okúsi morskú vodu. Nádherná kamenistá pláž a vykukujúce slnie ko súbili skvelú dovolenku. Jedným z najkrajších dní dovolenky bol tretí de, ke sme sa zúastnili Fisch pikniku teda plavby loou na nealeký ostrov. Tu sme obdivovali krásnu ostrovnú prírodu a posádka lode zatia pripravila chutný obed. Plavbu spädo kempu sme si ešte spríjemnili kúpaním. Z tohto výletu mali najväšiu rados deti, ke im kapitán lode dovolil stá za kormidlom a uisa, slovami detí, šoférovala lo.

Okrem tohto výletu sme každý veer navštevovali mesto Trogir, ktorého historická as je zapísaná v kultúrnom dedistve UNESCO.

Naj ažšie chvíle pre nás nastali, ke sme museli zbali kufre a opusti toto krásne miesto. Ešte posledný pohad na more z autobusu a už nás akala iba cesta domov.

Miroslav Vudmaska
AMAVET klub .520
Dlhé nad Cirochou

Zo života AMAVET klubov

S AMAVETOM V TALIANSKU

11. júl 2006, 17.30 hod /utorok/

Dlho o akávaná chvíľ a prišla. Skupina nadšencov spoznáva krásy Európy (konkrétne Talianska) sa o tomto ase zišla v Rimavskej Sobote. Tu nás už čakal autobus s páni šoférmi Petrom a Jánom, ktorí nám ochotne pomohli s naložením batožiny. O osemnásť hodine sme štartovali – smer Bratislava kde nastúpil pre nás ve mi dôležitý lovek, pán sprievodca Eduard. Pretože už bola noc, väšina sa uložila k spánku, ale mnohí o kom pozorovali krásy prírody a množstvo tunelov a viaduktov, cez ktoré sme prechádzali.

12. júl 2006 /streda/

Nadránom sme sa ocitli v najkrajšom talianskom regióne, Toskánsku. Obklopovala nás zaujímavá príroda, hrady so starovekými dedinkami, olivové háje, zelené kopce a vinice. Okolo desiatej hodiny ráno nás vítal

ve komesto Florencia – kolíska renesancie. Je známe svojim bohatstvom umenia a architektúry. Mestu dominujú Piazza della Signoria so sochou Dávida, Most zlatníkov – Ponte Vecchio, Basilica Santa Maria del Fiore a svetovo preslávené múzeá a galérie s dielami Botticelliho, Michelangela i Leonarda da Vinciho. čas rýchlo plynul, horúava nás unavila, pot zalieval a my sme sa museli rozlúčiť s týmto krásnym mestom a ísť za ďalším dobrodružným cieľom našej cesty, vytúženým Rímom, aj keď v tejto chvíli nám bol hlavne hotel a prvé vychutnávanie si mora. To sme ale ešte netušili, o nás aká. Okolo siedmej večer sme sa pred Rímom dostali do zápch a v tom nekonečnom množstve áut sa nám slovný zvrat, že „všetky cesty vedú do Ríma“ zdal viac než pravdivý...

13. júl 2006 /štvrtok/

O siedmej sme sa zobudili do krásneho dňa, obloha bola modrá a slnko nádherne svietilo. Po raňajkách nám už nič nebránilo v ceste do „veľného mesta“. Autobus nás dovezol na predmestie Ríma, odkiaľ sme zo stanice metra došli na Ottaviano San Pietro. A potom v sparnom a horúcom dni začala naša cesta plná „pátrania“ po historických a architektonických zaujímavostiach. náš kamarát Eduard sa maximálne snažil oboznámiť nás so všetkými historickými faktami, ktoré nám „dochádzajú“ až teraz, pri prezeraní fotiek. Spravili sme ve mi ve veľký okruh, pri ktorom sme navštívili Anjelský hrad s mostom, Justičný palác, Piazza Navona s fontánou štyroch riek, Piazza della Minerva s kostolom, Panteon, Piazza Colonna so stĺpom Marca Auréliea, Fontánu di Trevi, Španielske námestie so schodmi... Unavení, smädní, zmorení

Zo života AMAVET klubov

horú avou, ale plní nezabudnute ných zážitkov sme nastúpili na stanici metra Colosseo a prestúpili do nášho milovaného klimatizovaného autobusu. A hor sa opä schladi k moru. Ve erné kúpanie bolo nezabudnute né...

14. júl 2006/piatok/

Piatkové ráno bolo pre všetkých ako balzam na dušu a bo avé nohy. Po ra ajkách sme mali vo no, ktoré každý mohol strávi ako chcel. Samozrejme, že všetci sme sa tešili na more, ktoré bolo ve mi pokojné, slané a teplé. Slnie ko svietilo, až pieklo, a o viac sme si mohli pria ? Poobede sa h stka nadšencov rozhodla degustova miestne špeciality v tamojšej reštaurácii. Potom sme sa vrhli na miestne obchodíky a k ve eru sme absolvovali romantickú prechádzku po pláži. Nako ko to bol posledný ve er pri mori, spravili sme mnoho nezabudnute ných fotiek.

15. júl 2006/sobota/

V krásne sobotné ráno sme „napakovali“ autobus a po ra ajkách nás akal posledný cie našej poznávacej cesty, VATIKÁN. Navštívili sme Vatikánske múzeá so Sixtínskou kaplnkou, Baziliku sv. Petra, kde sme po schodoch vystúpili na kupolu, odkia sme mali Vatikán a Rím ako na dlani. Vatikánske záhrady i Námestie sv. Petra boli z tej výšky krásne. V hrobke pápežov sme sa poklonili pamiatke pápeža Jána Pavla II. Blížil sa as nášho odchodu z „ve ného mesta“. Aj po asie to asi vycítilo a za alo pop cha . Návrat domov sa bohužia neodkladne priblížil. Nastúpili sme do autobusu a želali si š astnú cestu domov.

16. júl 2006/nede a/

Cesta plynula bez problémov a Bratislava nás privítala okolo trinástej hodiny. Rozlú ili sme sa s naším super kamarátom - sprievodcom a pokračovali na Rimavskú Sobotu, kde sme v zdraví dorazili okolo šesťnájstej hodiny a mohli si nás vyzdvihnú naši rodinní príslušníci.

Naše pokračovanie za krásne zážitky a bezpečnú cestu patrí šoférom spoločnosti NITRANS Petrovi a Jánovi, sprievodcovi Eduardovi Popovi ovi a hlavne Gabike Kukolovej, ktorá podporila túto akciu.

Za všetkých spokojných účastníkov

Judita Gverinová
AMAVET klub · 844 Legomaster
Rimavská Sobotka

Zo života AMAVET klubov

Cena primátora mesta Nitry

AMAVET klub . 836 – Modelársky klub ZOBOR a Domino CV v Nitre Vás pozývajú na medzinárodnú verejnú súťaž a výstavu plastových a papierových modelov “Cena primátora mesta Nitry“ XII. ročník

Dátum konania: 21. októbra 2006 (sobota)

Miesto konania: Štefánikova trieda 63, Nitra

Súťažné a vekové kategórie:

plastové modely (seniori)

L1 – lietadlá 1/24 až 1/32 (memoriál Mgr. Dušana Beňa), L2 – lietadlá 1/48 vrtu ové, L3 – lietadlá 1/48 prúdové, L4 – lietadlá 1/72 vrtu ové, L5 – lietadlá 1/72 prúdové, L6 – lietadlá 1/144 až 1/1000 000 a všetky civilné lietadlá, VR1 – vrtu níky 1/24,1/32,1/35,1/48, VR2 – vrtu níky 1/72,1/100,1/144, D1 – diorámy 1/35, 1/48, D2 – diorámy 1/72, 1/76, 1/87,1/144, F – figúrky, B – busty, Z – zvláštnosti (sci-fi, atď.), CV1 – civilné autá a motocykle, CV2 – civilné nákladné automobily a kamióny, VT1 – vojenská technika 1/35 až 1/48 kolesová, VT2 – vojenská technika 1/35 až 1/48 pásová, VT3 – vojenská technika 1/72, 1/76, 1/87,1/144 kolesová, VT4 – vojenská technika 1/72, 1/76, 1/87,1/144 pásová, LM – lode motorové, LP – lode s plachtami, R – rozpracované-nedokončené modely (všetky druhy)

plastové modely (juniori)

J1 – vojenská technika (juniori do 18 rokov) všetky mierky, J2 – lietadlá (juniori do 18 rokov) všetky mierky

papierové modely

P1 – stavebná architektúra (seniori), P2 – dopravné prostriedky (seniori), P3 – ostatné modely (seniori), JP1 – juniori (všetky modely)

Hodnotenie: Porota vyhodnotí tri najlepšie modely v každej kategórii. Víťazi získajú medailu. Podklady nie sú potrebné. Hodnotenie modelov je pod a zaužívaných zvyklostí MK Zobor Nitra.

Spolu so súťažou bude prebiehať výstava všetkých druhov modelov. Na výstavu je možné priniesť súťaživo aj modely z plastových a papierových modelov. Každý účastník súťaže alebo vystavujúci modelár obdrží osvedčujúci diplom za účasť.

Informácie:

Mgr. Martin Mikuláš, tel.: 0903967578, e-mail: klubzobor@pobox.sk

Mgr. Jaroslav Vnuk, tel.: 0904246374, e-mail: jaroslav_vnuk@pobox.sk.

Internetová stránka klubu: www.mkzobor.sk

Sponzori sú aj: M-Plus Medical, s.r.o. – Váš partner v zdravotníctve, HT model Poprad – Výchradný zástupca firiem Revell a Monogram na Slovensku.

Zo života AMAVET klubov

AMAVET klub . 836 – Modelársky klub ZOBOR v
Nitre

Vás pozýva na

„Majstrovstvá SR v papierovom a plastovom
modelárstve členov AMAVET-u„

Dátum konania: 21. októbra 2006 (sobota)

Miesto konania: Štefánikova tr. 63, Nitra

Súťažné a vekové kategórie:

plastové modely – lietadlá 1, – lietadlá 1/72, vojenská technika 1/35, vojenská technika 1/72, 1/76, 1/87

papierové modely – cestné dopravné prostriedky, stavebná architektúra, ostatné modely

Hodnotenie: Porota vyhodnotí tri najlepšie modely v každej kategórii. Prvý, druhý a tretí obdrží medailu a diplom. Podklady sú potrebné. Hodnotenie modelov je pod a platných pravidiel plastového a papierového modelárstva.

Spolu so súťažou bude prebiehať aj výstava všetkých druhov modelov. Na výstavu je možné priniesť ubovo nový po et modelov. Každý súťažiaci alebo vystavujúci modelár obdrží estný diplom za úás . Ob erstvenie organizátor sú až nezabepu je. Cestovné náklady hradí vysielajúci klub.

Informácie:

Mgr. Martin Mikuláš, tel.: 0903967578, e-mail: klubzobor@pobox.sk

Mgr. Jaroslav Vnuk, tel.: 0904246374, e-mail: jaroslav_vnuk@pobox.sk

Internetová stránka klubu: www.mkzobor.sk

Sponzori sú až: Regruta né stredisko, www.profesionalnaarmada.sk, M-Plus Medical,s.r.o., HT MODEL Poprad, www.htmodel.sk.

Potrápte svoje mozgové bunky

Viete, že...

...EÚ urobila vďaka spoločným technickým štandardom z Európy svetovú jednotku v používaní a výrobe mobilných telefónov?

...EÚ zaviedla jednotné pravidlo, že muži a ženy musia mať za rovnakú prácu rovnakú mzdu?

...Podpisy na eurobankovkách patria Willemovi F. Duisenbergovi, prvému prezidentovi Európskej centrálnej banky a Jeanovi Claudovi Trichetovi, ktorý sa stal jeho nástupcom 1. novembra 2003?

...Na návrhu eurobankoviek sa podieľala už od samého začiatku celého procesu (r. 1995) Európska únia nevidiacich?

...Mosty zobrazené na eurobankovkách v skutočnosti neexistujú? Sú iba ukážkou určitého architektonického štýlu alebo obdobia európskej histórie. Ak by boli na bankovkách vyobrazené skutočné mosty, jednotlivé bankovky by sa museli nutne spájať s konkrétnou krajinou. Mosty podobného vzťahu nájdete na mnohých miestach Európy. Štylizovanými obrazmi sú aj okná a brány na lícnej strane bankoviek.

Potrápte svoje mozgové bunky

Sudoku

9	4					3	1
	8		9		6	2	
2		6				8	9
			1		3		
7							5
			8		2		
1		2				3	8
	7		3		1	5	
4	5					9	7

Riešenie z minulého čísla

2	5	6	9	7	8	1	3	4
3	7	9	2	4	1	6	8	5
4	8	1	5	3	6	9	2	7
6	1	4	7	2	3	8	5	9
5	9	2	8	1	4	7	6	3
8	3	7	6	5	9	4	1	2
1	2	8	3	9	7	5	4	6
7	4	5	1	6	2	3	9	8
9	6	3	4	8	5	2	7	1

Potrápte svoje mozgové bunky

Optické klamy

V udovej reči už slovo ilúzia tak zdomácnelo, že sa za ním skrýva rada iných významov. Hovoríme napríklad: „Nerob si ilúzie“ a myslíme tým klamné nádeje. O vlastne ale slovo ilúzia znamená?

Ilúzia je klamné vnímanie, keď vnem nezodpovedá podnetu. Najbežnejšie sú ilúzie spôsobené nedostatkom pozornosti. Nejaký zvuk považujeme za zvonenie telefónu, mihnutie sa tieňa a za psa apod. Ilúzie vznikajú rovnako aj za zvýšenej pozornosti. Ak o akávame návštevu, každú chvíľu sa nám zdá, že niekto zvoní, milovanú osobu vidíme na každom rohu. Ďalších druhov ilúzií je mnoho.

Teraz vám však ponúkame niekoľko umelo vykonštruovaných zrakových ilúzií, nazývaných tiež optické klamy.

Hermanova mreža: Nazýva sa tiež kontrastným klamom. Priesečníky bielych mreží medzi čiernymi štvorcami sa javia ako tmavšie. Ak v obrázku zmeníme farby tak, že mreža bude čierne a štvorce biele, plôšky, kde sa čierne mreže budú spájať budú vyzerať svetlejšie.

Zdajú sa vám byiary rovnobežné? Nie? Opak je pravdou! To, že sa nám zdá, že sú byiary zakrivené spôsobuje kontrast dvoch farieb a vzájomné posunutie ich štvorcov.

